

De vaste commissie voor Financiën heeft op 28 april 2016 een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Staatssecretaris van Financiën over zijn brief van 1 april 2016 over automatische uitwisseling van rulings (Kamerstuk 31 066, nr. 260).

De voorzitter van de commissie,
Duisenberg

De griffier van de commissie,
Berck

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de brief «automatische uitwisseling van rulings» en hebben daarover de volgende vragen.

De leden van de VVD-fractie lezen dat de implementatiewet van de administratieve samenwerkingsrichtlijn dit jaar aan de Tweede Kamer wordt voorgelegd. Kan de Staatssecretaris preciezer aangeven wanneer de implementatiewet aan de Tweede Kamer wordt voorgelegd? Kan implementatie nog op 1 januari 2017 plaatsvinden? En als dat niet het geval is, kan dan al wel worden begonnen met de automatische uitwisseling? Zo ja, waarom?

Hoe wordt in de implementatiewet van de richtlijn voorkomen dat de privacy van betrokkenen wordt geschaad en hoe wordt voorkomen dat er concurrentie en bedrijfsgevoelige en -vertrouwelijke informatie wordt gedeeld en op straat komt te liggen? Nederland hoeft als het gaat om het verstrekken van bedrijfsgeheimen geen inlichtingen te verstrekken. Hoe bepaalt de Belastingdienst dat er sprake is of kan zijn van bedrijfsgeheimen?

Er is een ondergrens voor rulings die zijn afgesloten voor 1 april 2016 voor bedrijven met een wereldwijde omzet van meer dan € 40 miljoen. Waarop is deze grens gebaseerd? En waarom is er voor rulings na 1 april 2016 geen ondergrens?

De leden van de VVD-fractie hebben de ervaring dat richtlijnen in Nederland heel strikt worden ingevoerd, maar dat in andere lidstaten er vaak een minder strikte implementatie plaatsvindt. Welke ruimte zit er in de richtlijn voor lidstaten qua interpretatie, qua lidstaatopties, etc.? Wat is de stand van zaken van de implementatie van de richtlijn in andere lidstaten?

Er is een brede en vormvrije invulling van het begrip ruling afgesproken om zo eventuele afwijking ervan door lidstaten te voorkomen. In hoeverre maakt zo'n brede en vormvrije invulling het juist niet extra makkelijk de richtlijn te ontwijken?

Hoe verhoudt dit besluit zich tot de aanbevelingen uit het BEPS-project van de OESO?

Hoe wordt gewaarborgd dat alle EU-lidstaten ook tegelijk beginnen met het uitwisselen van rulings? Worden ook rulings voor bedrijven met meer dan 40 miljoen omzet die in één lidstaat actief zijn uitgewisseld?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

De leden van de fractie van de PvdA hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van de Staatssecretaris van Financiën. De brief geeft aanleiding tot nog een enkele vraag.

De Staatssecretaris stelt dat de kans klein is dat bij het (automatisch) uitwisselen van rulings met andere belastingdiensten de kans klein is dat bedrijfsgeheimen worden uitgewisseld omdat de uit te wisselen informatie globaal van aard is. Dat roept de vraag op welke meerwaarde die uitwisseling van rulings dan nog heeft. Het ligt toch immers voor de hand dat rulings voor internationale bedrijven met name betrekking hebben op

vraagstukken betreffende winsttoerekening, de daarbij gehanteerde transferpricing en allerlei vormen van fiscale structurering die veel gedetailleerde informatie bevat over de inrichting van bedrijfsmatige processen. Het kan toch niet de bedoeling zijn dat Nederland dit soort informatie niet verstrekt? De leden van de PvdA-fractie vragen een reactie en een nadere duiding van waar de grens ligt tussen globale informatie die verstrekt wordt en bedrijfsspecifieke informatie die niet zal worden verstrekt

Tenslotte zijn de leden van de PvdA-fractie benieuwd in hoeverre de automatische uitwisseling van rulings voorziet in de behoefte van de Nederlandse Belastingdienst. Hoe vaak vraagt de Nederlandse Belastingdienst informatie over rulings in het buitenland op en hoe vaak wordt dit thans nog geweigerd?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Staatssecretaris en hebben enkele vragen over de rulingpraktijk en de uitwisseling van informatie over rulings.

De leden van de fractie van de SP hebben een vraag over het financiële belang is dat is gemoeid met de rulingpraktijk. Volgens de toenmalige Staatssecretaris van Financiën bedroeg het belang van de rulingpraktijk in 1983 (het jaar van onderzoek) ca. 150.000.000 gulden aan vennootschapsbelasting. (Kamerstuk 19 700 IXB, nr. 25) Kan de Staatssecretaris aangeven hoe groot dit belang nu is?

Kan de Staatssecretaris aangeven hoeveel rulings er bestaan die een onbepaalde looptijd hebben? Hoeveel rulings bestaan er die langer dan tien jaar geldig zijn?

In 1986 schreef de Staatssecretaris van Financiën een notitie over het rulingbeleid, merken de leden van de SP-fractie op. Deze leden vragen de Staatssecretaris hoe vaak sindsdien notities over dit rulingbeleid zijn geschreven. Is hij bereid zelf een notitie over het rulingbeleid te schrijven en om in deze notitie een vergelijking te maken met de rulingpraktijk in andere lidstaten?

Zijn rulings in andere landen ook vertrouwelijk, vragen de leden van de SP-fractie? Worden Kamerleden ook in andere landen geweigerd om in vertrouwelijkheid kennis te nemen van rulings? Bestaan er landen waar rulings niet vertrouwelijk zijn? Welke verschillen bestaan er in de lidstaten in de mate van vertrouwelijkheid van rulings?

Hoe vaak worden rulings geweigerd vanwege een tekort aan substance?

Kan worden aangegeven wat het Besluit dienstverleningslichamen en zekerheid vooraf van 2014 tot nu toe heeft opgeleverd? Is hierdoor meer informatie uitgewisseld en heeft dit tot verdere actie geleid, vragen de leden van de SP-fractie?

Over hoeveel rulings zal Nederland informatie ontvangen? Wie gaat deze informatie controleren? Staat er een verplichting opgenomen in de richtlijn om de informatie goed te bekijken? Hoeveel capaciteit is er bij de Belastingdienst beschikbaar om de ontvangen informatie ook daadwerkelijk goed te bestuderen?

Hoeveel informeel kapitaalrulings geeft Nederland jaarlijks af, vragen de leden van de SP-fractie? Valt deze rulingsoort onder de richtlijn en moet hierover dus worden uitgewisseld?

Over welke «zekerheden vooraf» hoeft geen informatie te worden uitgewisseld, vragen de leden van de SP-fractie?

Zijn of worden in Nederland rulings verstrekt die van invloed zijn op de te betalen inkomstenbelasting, vragen de leden van de SP-fractie?

Kan gegevensuitwisseling momenteel worden voorkomen door lidstaten, door te verwijzen naar gebrek van het verwachte belang van uitwisseling, vragen de leden van de SP-fractie? Kan gegevensuitwisseling op andere manieren worden voorkomen door lidstaten? Gebeurt dit in de praktijk?

Vallen rulings die als staatssteun moeten worden aangemerkt onder de richtlijn, vragen de leden van de SP-fractie? Moet hierover dus informatie worden uitgewisseld?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van de Staatssecretaris over de uitwisseling van rulings door de Belastingdienst.

Deze leden vragen de Staatssecretaris of hij een beeld kan geven over hoeveel rulings, die dus zijn afgesloten tussen 2012 en 1 april 2016 met een bedrijf met een wereldwijde omzet van meer dan € 40 miljoen, door de Belastingdienst moeten worden verzonden.

Deze leden verzoeken de Staatssecretaris tevens aan te geven wat de stand van zaken in het proces is. Zijn er al rulings en standpuntbepalingen uitgewisseld? Zo ja, naar welke landen? Heeft Nederland al informatie ontvangen? Zo ja, uit welke landen?

Kan de Staatssecretaris dus een precies overzicht geven per land, hoeveel rulings gevraagd zijn en hoeveel rulings geleverd zijn, beide kanten op.

De Staatssecretaris beschrijft dat de Belastingdienst allerlei typen schriftelijke uitlatingen zal moeten uitwisselen, namelijk alle uitlatingen die een uitstralende werking hebben richting de toekomst en een grensoverschrijdend effect hebben. Vallen er onder de desbetreffende schriftelijke uitlatingen ook standpuntbepalingen vooraf, standpuntbepalingen in het kader van een belastingcontrole, gedragslijnen die gegrond zijn op een bewuste standpuntbepaling, vaststellingsovereenkomsten, fiscale compromissen, akkoordverklaringen en fiscale toezeggingen? Graag ontvangen de leden van de CDA-fractie dit keer een antwoord per categorie. Zijn er nog meer rechtsverhoudingen die door de Belastingdienst moeten worden uitgewisseld, zo vragen deze leden bovendien.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van het antwoord dat de uitvoeringskosten lastig in kaart zijn te brengen. Juist omdat de initiële uitvoeringskosten fors zullen zijn, vragen deze leden de Staatssecretaris toch een indicatie te geven in welke orde deze uitvoeringskosten zullen liggen en op welke wijze deze bekostigd zullen worden.

De Staatssecretaris geeft aan dat belastingplichtigen niet ingelicht zullen worden als informatie over hen wordt uitgewisseld. De Nederlandse Belastingdienst hoeft op grond van de richtlijn geen inlichtingen te verstrekken die zouden leiden tot het verstrekken van bedrijfsgeheimen. De leden van de CDA-fractie kunnen in deze antwoorden geen garantie

lezen dat de Belastingdienst dat dan ook niet gaat doen. Kan de Staatssecretaris deze garantie alsnog geven? En als belastingplichtigen niet worden ingelicht, kunnen zij dan wel op eigen initiatief nagaan of de verstrekking van informatie door de Belastingdienst leidt tot het verstrekken van bedrijfsgeheimen? Graag ontvangen deze leden een precieze beschrijving van de waarborgen om geen bedrijfsgeheimen uit te wisselen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de brief over de automatische uitwisseling van rulings. Deze leden constateren dat de implementatiewetgeving nog dit jaar naar de Tweede Kamer zal worden gestuurd. Op dat moment zal het wetsvoorstel uitvoerig worden behandeld. Niettemin hebben deze leden hieraan voorafgaand enkele vragen, naar aanleiding van de antwoorden in de ontvangen brief.

De leden van de D66-fractie lezen in de brief dat de informatie die in eerste instantie zal worden uitgewisseld globaal van aard is en dat een lidstaat zelfs die basisinformatie mag weigeren te verstrekken indien de informatie raakt aan bedrijfsgeheimen. Deze leden vragen of de Staatssecretaris dit nader kan toelichten. In de brief wordt aangegeven dat dit uitzonderlijke gevallen zou betreffen. Hoe is dit afgebakend en hoe kan worden gecontroleerd of een eventuele weigering om inlichtingen te verstrekken gerechtvaardigd is? Biedt dit niet te veel ruimte aan lidstaten die gevoelige rulings liever niet uitwisselen?

De leden van de D66-fractie vragen of de Staatssecretaris in de memorie van toelichting bij de implementatiewetgeving expliciet en uitgebreid in wil gaan op de reikwijdte van de informatie die moet worden uitgewisseld en of, en zo ja hoe, er op zal worden toegezien dat lidstaten de afspraken ook nakomen. Deze leden onderschrijven het belang van een zogenaamde *principle based* benadering in tegenstelling tot een *rule based* benadering, aangezien het laatste makkelijker te omzeilen is. Deze leden zijn benieuwd naar de uitwerking en toepassing hiervan.

Nederland heeft vooruitlopend op de automatische uitwisseling van rulings in de EU al stappen gezet om rulings uit te wisselen tussen Nederland en Duitsland. Kan de Staatssecretaris een update geven van de stand van zaken van de uitvoering van deze overeenkomst? Heeft Nederland inmiddels al Duitse rulings ontvangen? Vallen ook de rulings van de Länder onder de overeenkomst met Duitsland? Tot slot vragen de leden van de D66-fractie of er ook lidstaten zijn waarbij de rulingpraktijk, of een andere vorm waarbij vooraf fiscale zekerheid gegeven wordt, openbare informatie is. Zo ja, welke landen zijn dit?

Vragen en opmerkingen van de heer Van Vliet

De Staatssecretaris stelt dat «de richtlijn een brede en vormvrije invulling van het begrip ruling hanteert, om zo eventuele ontwijking ervan door lidstaten te voorkomen». De heer Van Vliet kan deze argumentatie volgen maar het geeft ook aan dat rulings geen lidstaat overschrijdende standaardopzet hebben. Ook de reikwijdte van rulings zal dan per lidstaat en per ruling flink afwijken, waardoor zelfs bij een juiste interpretatie van de informatie, nog steeds subjectieve meningsverschillen kunnen ontstaan over de gemaakte afspraken.

Is het een overweging geweest om de informatie over alle rulings, vanaf een bepaalde ondergrens, te koppelen in een voor de betrokken lidstaten toegankelijke database? In dat geval hoeven de belastingdiensten niet

actief bevraagd te worden en kunnen ze de rulings beter overzien dan wanneer men op specifieke onderdelen geacht wordt zélf alle juiste vragen te stellen. Een gezamenlijke database is mogelijk ook goedkoper dan het opzetten van een «afdeling informatie-uitwisseling» per lidstaat.

Wordt er in de genoemde verbanden ook gesproken over gestandaardiseerde opzet van rulings, teneinde de vergelijkbaarheid (op langere termijn) te verbeteren?

Wordt er in de genoemde verbanden ook gesproken over het beperken van de reikwijdte van rulings, zodat een ruling in elke lidstaat min of meer hetzelfde betekent.

Kan de Staatssecretaris toelichten of en zo ja op welke wijze de uitwisseling van informatie kan leiden tot aanpassingen van reeds vastgelegde rulings?

Kan de Staatssecretaris toelichten of en zo ja op welke wijze de uitwisseling van informatie gevolgen heeft voor de rechtszekerheid van de betrokken belastingplichtigen, vooral ook in relatie tot het antwoord op de voorgaande vraag.

Is er bij alle andere betrokken lidstaten ook een separate afdeling binnen de belastingdienst die specifiek verantwoordelijk is voor rulings?